

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษา ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมและบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสมรวมทั้งนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลให้หน่วยงานต้นสังกัดได้ ปรับปรุง พัฒนา งานชุมชนสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

1. สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย จำนวน 253 นาย เกินกว่าครึ่งหนึ่งมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศชั้นประทวน-พลตำรวจ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ในงานป้องกันปราบปราม และมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นเจ้าหน้าที่ประจำชุดชุมชนสัมพันธ์ และมีพื้นที่รับผิดชอบเป็นสถานีตำรวจภูธรอำเภอเป็นส่วนใหญ่

สำหรับประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนั้นความเห็นส่วนใหญ่พบว่าพื้นที่รับผิดชอบมีปัญหาในเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาในด้านป่าไม้ ปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พื้นที่รับผิดชอบส่วนใหญ่จะมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีโอกาสดำเนินโครงการปลูกป่าและอนุรักษ์ต้นไม้ในสถานที่ทำงานและพื้นที่รับผิดชอบในด้านการให้ความร่วมมือกับประชาชนในการทำความสะอาดในที่สาธารณะ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

ชุมชนสัมพันธ์สังกัดอยู่ มีมาตรการในการประหยัดน้ำและไฟฟ้าสูง ในสถานที่ทำงานมีการจัดการเกี่ยวกับขยะได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงมีการปลูกต้นไม้บริเวณสถานที่ทำงานให้ร่มรื่นและมีการดูแลรักษาต้นไม้เสมอ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติพอสมควร และส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีคะแนนความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างปานกลาง รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ส่วนน้อยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ งานป้องกันปราบปราม งานสอบสวน งานสืบสวน งานจราจร งานธุรการ รวมไปถึงงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่สิ่งแวดล้อมโดยตรงแต่อาจได้รับข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ การได้รับการอบรมจากหน่วยงานอื่นๆ และการปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญในพื้นที่รับผิดชอบ ทำให้ต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่ทางตรงก็ทางอ้อม และในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจมักพบเห็นการกระทำผิดต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่โดยตรงที่จะช่วยป้องกันปราบปราม ผู้กระทำผิดกฎหมายเพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้ปลอดภัย จึงเกิดสำนึกต่อการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และความคิดที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์จึงมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒินธร คังคฤชณกุล (2540) เรื่อง ความรู้และความตั้งใจในการรักษากฎหมายสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง พบว่า ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง และวีระชาติ ระตะเจริญ (2542) ได้ศึกษาความรู้และความตระหนักในการรักษากฎหมายสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 บทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม

บทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีบทบาทในด้านความต้องการให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อยู่ในระดับสูงสุด ลำดับที่สองคือบทบาทในการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบและสถานที่ทำงาน ลำดับที่สามคือบทบาทของชุดชุมชนสัมพันธ์ที่เคยเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางรายการวิทยุ ลำดับที่สี่บทบาทในการขอความร่วมมือให้คนในครอบครัวและประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบช่วยกันประหยัดการใช้ไฟฟ้าและการใช้น้ำประปาอย่างสม่ำเสมอ ลำดับที่ห้า บทบาทในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ และลำดับสุดท้ายเป็นที่น่าสังเกตก็คือ บทบาทในการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

ระดับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในระดับสูง รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง และลำดับสุดท้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ฌ็องนิชชา ภูโต (2538) ได้ศึกษาความตระหนักและความตั้งใจที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนครบาลพบว่า ข้าราชการตำรวจมีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับสูง

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม

ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ +.426 อธิบายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความเข้มข้นของความสัมพันธ์ในปานกลางผลการศึกษาครั้งนี้คล้ายคลึงกับการศึกษาของสุทธยา สุนันตะ (2542) เรื่องความรู้ความเข้าใจด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์กับการรักษากฎหมายสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์และการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการรักษากฎหมายสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก และ ฌ็องนิชชา

ภูโต (2538) ได้ศึกษาความตระหนักและความตั้งใจที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับ ปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนครบาลพบว่า ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ข้าราชการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ เรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย อธิบายได้ดังนี้

2.1 งานชุมชนสัมพันธ์ เป็นงานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เป็นงานที่ต้องสัมผัสใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่า งานด้านอื่นๆ ในหน้าที่ของตำรวจ งานชุมชนสัมพันธ์มีการทำงานที่เป็นระบบ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปฏิบัติงานจะมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้สึก ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ทอดทิ้งประชาชน ซึ่งปฏิบัติ โดยการพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรมกับ ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงาน ชุมชนสัมพันธ์นั้นพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ยังต้องทำงานในตำแหน่งประจำอยู่ อีกทั้ง งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็ไม่สามารถดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ ได้อย่างเต็มที่นัก ซึ่งอาจจะทำให้ขาดการต่อเนื่องและเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพราะเมื่อ งบประมาณมีจำกัดงานบางอย่างก็อาจถูกตัดทอนไปทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ และงาน ชุมชนสัมพันธ์ไม่ได้เน้นหนักทางด้านสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ควรได้รับการ สนับสนุนทางด้านงบประมาณและวิทยากรผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม

2.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม จากการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ชุมชนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ต้องการ ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่อง สิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะ สามารถนำไปเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 บทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม จากการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมในระดับสูง แต่จากข้อ 2.2 ที่พบว่าเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง ทำให้เชื่อได้ว่า หากสามารถเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมให้แก่เจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ให้อยู่ในระดับสูงได้ บทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ จะมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแน่นอน

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์สังกัดสำรวจภูธรจังหวัดเชียงรายและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกับบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้-

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม

(1) การให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ควรมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ เพราะบางส่วนยังไม่มีความรู้ และส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้นำความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม ไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบได้

(2) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั่วประเทศ โดยรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย

(3) สร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ เกิดความตระหนัก มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมรณรงค์ปลูกเร้าในการช่วยกันปกป้องหวงแหน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปลูกฝังให้ปฏิบัติเป็นประจำจนเป็นนิสัย

3.2 ด้านบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม

(1) สำนักงานสำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนงบประมาณ เพิ่มเติมทางด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเจ้าหน้าที่สำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ จะสามารถใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์กับประชาชน ในพื้นที่ คือวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันเป็นกระบวนการจงใจให้คนร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเต็มใจ เพื่อการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์อย่างราบรื่น

(2) ดำเนินการเชิงรุกโดยใช้สื่อของทางราชการส่งข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมสู่ประชาชนและรับข้อมูลกลับโดยมีคู่มือไปรษณีย์ที่สถานีตำรวจภูธรทุกแห่ง เพื่อรับทราบข้อมูลปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประชาชนได้รับ เพื่อจะสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขได้

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่เน้นความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมและบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย โดยเน้นความรู้ ความเข้าใจ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลกระทบ มลภาวะ บทบาทสำคัญในการร่วมมือกัน ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และการมีส่วนร่วมสนับสนุน ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การวิจัยครั้งต่อไปมีข้อเสนอแนะดังนี้-

1. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชนในพื้นที่เดียวกันนี้ เพื่อเป็นข้อมูลต่อเนื่องอีกด้านหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องเป็นแนวทางเดียวกัน

2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับผู้บังคับบัญชา เพื่อทราบข้อมูลในระดับลึก เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานยังขาดการสนับสนุนทั้งงบประมาณและกำลังคนจากหน่วยเหนือ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป.